

From: Aistė Natkevičiūtė <aiste.natkeviciute@vilnius.caritas.lt>
Sent: Thursday, October 2, 2025 12:17 PM
To: MEŠKIENĖ Jurgita <jurgita.meskiene@lrs.lt>
Cc: AZGURIDIENĖ Neringa <neringa.azguridiene@lrs.lt>; CAPEL CUEVAS Kristina <kristina.capel@lrs.lt>
Subject:

labą dieną,

atstovauju savo klientą skunde dėl Migracijos tarnybos atsisakymo išduoti nuolatinį leidimą gyventi Lietuvoje.

Esmė ta, kad nuo 2021 metų Nuteistųjų konsultavimo centras susiduria su problema, kuomet iš kalėjimo išsina recidyvistais pripažinti asmenys be nuolatinio leidimo gyventi Lietuvoje ir neturintys absoliučiai jokio asmens dokumento. LR įstatymai įstumia mūsų klientus į desperatiškas situacijas, kuomet jie negali jokia forma legalizuotis ir resocializuotis visuomenėje: 1. negali apsigyventi nakvynės arba savarankiško gyvenimo namuose; 2. negali pakliūti į reabilitacijos bendruomenes bei Minesotos ar detoksikacijos programą; 3. negali susitvarkyti UŽT registracijos, gauti socialinio draudimo; 4. negali atsidaryti banke sąskaitų bei oficialiai įsidarbinti; 5. negali išvykti į užsienį; 6. negali gauti sveikatos apsaugos paslaugų. Tai yra nehumaniška ir antikonstituciška.

Mūsų NKC žinioje yra bent 8 konkretūs asmenys, kurie kažkodėl yra traktuojami kaip užsieniečiai. Jie nėra užsieniečiai, jie yra mūsų žmonės, t.y. jie yra gimę Lietuvoje, visą gyvenimą gyvenę Lietuvoje, tačiau po sovietų sąjungos žlugimo dėl socialinės rizikos grupėje esančių problemų nesusitvarkė LR pilietybės.

Visuose gaunamuose atsakymuose yra teigiama, kad Migracijos tarnyboje Lietuvoje gimę asmenys teiktų prašymą dėl pilietybės, tačiau jie jos 100% negaus, nes jie neturi kaip įrodyti pajamų šaltinio (be asmens dokumento Sodra nutraukia senatvės šalpos bei neįgalumo pensijas), negali susitvarkyti gyvenamosios vietos deklaracijos bei absurdiška yra pagyvenusiems sergantiems asmenims išlaikyti reikalavimą, kad jie mokėtų Konstituciją ir laikytų lietuvių kalbos egzaminą. Mano klientai yra lietuviai ir aš kovoju asmeniškai dėl savo keliolikos žmonių, kad jie nesiblaškytų gatvėmis be dokumento su rizika nusižudyti arba padaryti brutalų nusikaltimą vien tam, kad gautų stogą virš galvos bei jiems taip būtiną gydymą.

Prašau išnagrinėti šį skundą ir neatrašinėti man tuščios beliatristikos su įstatymų straipsnių numeriais- man reikia labai konkrečios pagalbos ir konkretaus sprendimo šioms kelioms atvejams, nes mano klientai yra gyvi žmonės ir jie negali būti stumiami grįžti atgal į kalėjimą dirbtinai sukeltant jėgų nusikalstamumo ir rizikos balus.

Prašau inicijuoti darbo grupę tarp Carito, Migracijos tarnybos ir Seimo kontrolierių. Pagal tarptautinius žmogaus teisių ir pilietybės standartus valstybės turi mažinti asmenų be pilietybės (apatridų) skaičių ir vengti teisinio neapibrėžtumo. Tai aiškiai įtvirtinta 1954 m. Konvencijoje dėl asmenų be pilietybės statuso (Lietuvą šią konvenciją ratifikavo 1999 m.), 1961 m. Konvencijoje dėl asmens be pilietybės atvejų mažinimo (Lietuva prie jos prisijungė 2013 m.). Be to, EŽTT praktika (pvz., Hoti v. Croatia (no. 63311/14), 26 April 2018) pabrėžia, kad ilgalaikis teisinis neapibrėžtumas, kai asmuo faktiškai įsitvirtinęs valstybėje, tačiau neturi aiškaus teisinio statuso ir leidimo gyventi, gali pažeisti EŽTK 8 straipsnį (teisė į privataus gyvenimo gerbimą). Konkrečiu šiuo atveju leidimas gyventi neišduodamas motyvuojant, kad asmuo kelia „grėsmę viešajai tvarkai ir visuomenei“. Tačiau susidaro situacija, kai asmuo gimęs Lietuvoje, neturėdamas Lietuvos pilietybės, neturi realių ryšių su kitomis valstybėmis, todėl jo išsiuntimas (ar „gražinimas“) objektyviai neįmanomas, o teisinis statusas lieka neapibrėžtas. Tokia padėtis kelia rimtų teisinio neapibrėžtumo ir žmogaus teisių apsaugos klausimų.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
ŽMOGAUS TEISIŲ KOMITETAS**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (0 5) 209 6810 El. p. znteiskt@lrs.lt

Vidaus reikalų ministerijai
Migracijos departamentui
Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
Sveikatos apsaugos ministerijai

2025-10- Nr. S-2025-

Kopija
Vilniaus arkivyskupijos Caritui

**DĖL BENDRADARBIAVIMO SPRENDŽIANT ASMENŲ BE TEISINIO STATUSO
INTEGRACIJOS KLAUSIMUS**

Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių komitetas 2025 m. spalio 15 d. posėdyje svarstė asmenų, kurie atlikę laisvės atėmimo bausmę paleidžiami į laisvę neturėdami galiojančių asmens dokumentų ir aiškaus teisinio statuso, padėtį.

Posėdyje konstatuota, kad dalis šių asmenų gimė Lietuvoje, tačiau po Nepriklausomybės atkūrimo dėl įvairių priežasčių nesusitvarkė pilietybės dokumentų. Dėl to atlikę bausmę jie susiduria su situacija, kai neturi teisės į socialines paslaugas, sveikatos priežiūrą, būstą ar užimtumo galimybes.

Atsižvelgdamas į tai, Žmogaus teisių komitetas ragina Vidaus reikalų, Socialinės apsaugos ir darbo bei Sveikatos apsaugos ministerijas glaudžiai bendradarbiauti, siekiant:

- užtikrinti šių asmenų teisinio statuso aiškumą ir galimybę gauti reikiamus asmens dokumentus;
- parengti ir įgyvendinti priemones, skirtas socialinei, sveikatos ir užimtumo integracijai;
- užtikrinti, kad nė vienas asmuo nebūtų paliekamas be galimybės naudotis pagrindinėmis žmogaus teisėmis.

Komitetas tikisi, kad institucijų bendradarbiavimas leis pasiekti tvarų, žmogaus teises atitinkantį sprendimą ir užkirs kelią ilgalaikiam teisiniam neapibrėžtumui.

Žmogaus teisių komiteto pirmininkas

Laurynas Šedvydis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, 01510 Vilnius,

tel.: +370 5 271 7154 / 271 7130,

el. p. bendrasisd@vrm.lt, el. pristatymo dėžutės adresas 188601464

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Seimo

Žmogaus teisių komitetui

Nr.

I

2025-10-23

Nr. S-2025-4686

Kopija

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministerijai

Migracijos departamentui prie Lietuvos
Respublikos vidaus reikalų ministerijos

DĖL BENDRADARBIAVIMO SPRENDŽIANT ASMENŲ BE TEISINIO STATUSO INTEGRACIJOS KLAUSIMUS

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Ministerija) įvertino Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių komiteto siūlymą spręsti asmenų, kurie atlikę laisvės atėmimo bausmę paleidžiami į laisvę neturėdami galiojančių asmens dokumentų ir aiškaus teisinio statuso, padėtį.

Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimo pagrindus, sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymas, o užsieniečių buvimo, gyvenimo tvarką ir kitus užsieniečių teisinės padėties Lietuvos Respublikoje klausimus (tarp jų ir leidimų gyventi išdavimą) – Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas). Visi užsieniečiai, siekiantys įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę ar teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, turi atitikti šiuose įstatymuose nustatytas sąlygas. Jeigu vadovaujantis teisiniu reglamentavimu asmenims be pilietybės negali būti suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė ar išduotas leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, jiems gali būti išduodamas leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punkto pagrindu (toliau – leidimas laikinai gyventi).

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių
komitetui

2025-11-

Nr.

į 2025-10-23

Nr. S-2025-4686

Kopija

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijai

Migracijos departamentui prie Lietuvos
Respublikos vidaus reikalų ministerijos

DĖL ASMENŲ BE TEISINIO STATUSO INTEGRACIJOS

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija kartu su Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK) susipažino su Seimo Žmogaus teisių komiteto 2025 m. spalio 23 d. raštu Nr. S-2025-4686 ir teikia informaciją apie privalomojo sveikatos draudimo sistemą.

Privalomuoju sveikatos draudimu (toliau – PSD) draudžiamus asmenis, jų teises ir pareigas vykdant PSD, taip pat PSD vykdymo pagrindus nustato Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas (toliau – SDĮ). SDĮ 6 straipsnio 1 dalyje išvardyti PSD draudžiami asmenys: Lietuvos Respublikos piliečiai, užsieniečiai, nuolat gyvenantys Lietuvoje, leidimą laikinai gyventi Lietuvoje turintys ir dirbantys užsieniečiai, taip pat užsieniečiai, kuriems suteikta papildoma apsauga Lietuvoje ir pan. Taigi, dalyvavimą PSD sistemoje apsprendžia asmens teisinis statusas, kuris nustatomas pagal jo turimą galiojantį asmens dokumentą (pvz., Lietuvoje išduotą pasą arba asmens tapatybės kortelę, leidimą laikinai ar nuolat gyventi Lietuvoje, teisės laikinai ar nuolat gyventi Lietuvoje pažymėjimą ir pan.). Pilietybės turėjimas šiuo atveju nėra reikšmingas, tačiau PSD draudžiamo asmens turimas asmens dokumentas privalo būti galiojantis.

PSD draudžiami asmenys įregistruojami Lietuvos Respublikos draudžiamųjų privalomuoju sveikatos draudimu registre (toliau – Draudžiamųjų registras), remiantis teikiamais Lietuvos gyventojų registro (toliau – LGR), Užsieniečių registro ir Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro duomenimis. Draudžiamųjų registro valdytoja ir asmens duomenų tvarkytoja yra VLK. VLK registruoja PSD draudžiamus asmenis vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugšėjo 11 d. nutarimu Nr. 968 patvirtintais Draudžiamųjų registro nuostatais. Įregistruodama

Biudžetinė įstaiga
Vilniaus g. 33
LT-01402 Vilnius

Tel. +370 800 66 004
El. p. ministerija@sam.lt, <https://sam.lrv.lt>
E. pristatymo dėžutės adresas 188603472

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188603472

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
ŽMOGAUS TEISIŲ KOMITETAS**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (0 5) 209 6811 El. p. znteiskt@lrs.lt

Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“
aiste.natkevičiute@vilnius.caritas.lt

2025-12-16 Nr. S-2025-
Į 2025-10-02 kreipimasi

DĖL ASMENŲ BE PILIETYBĖS TEISINĖS PADĖTIES

Seimo Žmogaus teisių komitetas (toliau – Komitetas) 2025 m. spalio 15 d. posėdyje svarstė klausimą dėl asmenų be pilietybės teisinės padėties (parlamentinė kontrolė).

Posėdyje konstatuota, kad dalis šių asmenų gimė Lietuvoje, tačiau po Nepriklausomybės atkūrimo dėl įvairių priežasčių nesusitvarkė pilietybės dokumentų. Dėl to atlikę bausmę jie susiduria su situacija, kai neturi teisės į socialines paslaugas, sveikatos priežiūrą, būstą ar užimtumo galimybes. Atsižvelgdamas į tai, Žmogaus teisių komitetas paragino Vidaus reikalų, Socialinės apsaugos ir darbo bei Sveikatos apsaugos ministerijas glaudžiai bendradarbiauti, siekiant užtikrinti šių asmenų teisinio statuso aiškumą ir galimybę gauti reikiamus asmens dokumentus, parengti ir įgyvendinti priemones, skirtas socialinei, sveikatos ir užimtumo integracijai, užtikrinti, kad nė vienas asmuo nebūtų paliekamas be galimybės naudotis pagrindinėmis žmogaus teisėmis.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Ministerija) įvertino Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių komiteto siūlymą spręsti asmenų, kurie atlikę laisvės atėmimo bausmę paleidžiami į laisvę neturėdami galiojančių asmens dokumentų ir aiškaus teisinio statuso, padėtį ir informavo Komitetą, kad siekiant išspręsti asmenų, kurie atlikę laisvės atėmimo bausmę paleidžiami į laisvę neturėdami galiojančių asmens dokumentų, situaciją, Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) sudarys galimybę asmenims pateikti prašymus dėl leidimo laikinai gyventi dar jiems esant įkalinimo įstaigoje. Taigi, bus užtikrinta, kad asmenys iš įkalinimo įstaigų bus paleidžiami jau turėdami leidimą laikinai gyventi.

Žmogaus teisių komiteto pirmininkas

Laurynas Šedvydis